

-
- Terminologi i akvakultur i skjeringspunktet mellom forskning, næringsliv og samfunn
Ole Våge, 29.11.2012

Akvakultur og tverrfaglegheit

løyve

ion

torsjon

fiskevelferd

estradiol

celle

furunkolose

aktør

Definisjon av akvakultur

- **akvakultur**
- oppdrett av akvatiske organismer i ferskvann og kystområder, som involverer inngrep for å øke produksjonen, og der den kultiverte bestanden eies av rettighetshavere (FAO, www.fao.org/fi/glossary, omsetjing henta frå Aarset og Rusten (2007))

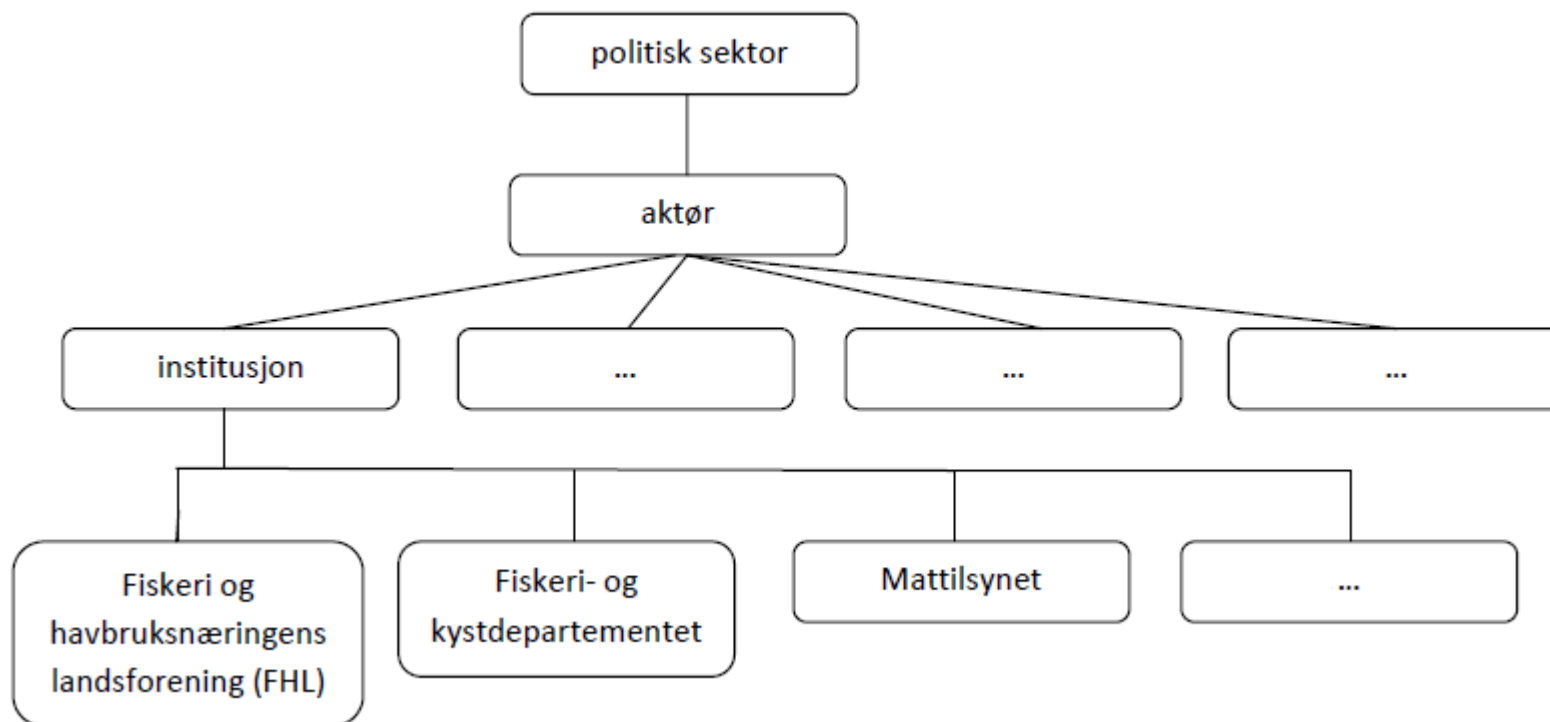
Frå hovudpine til hovudtema

Tverrfaglegheit

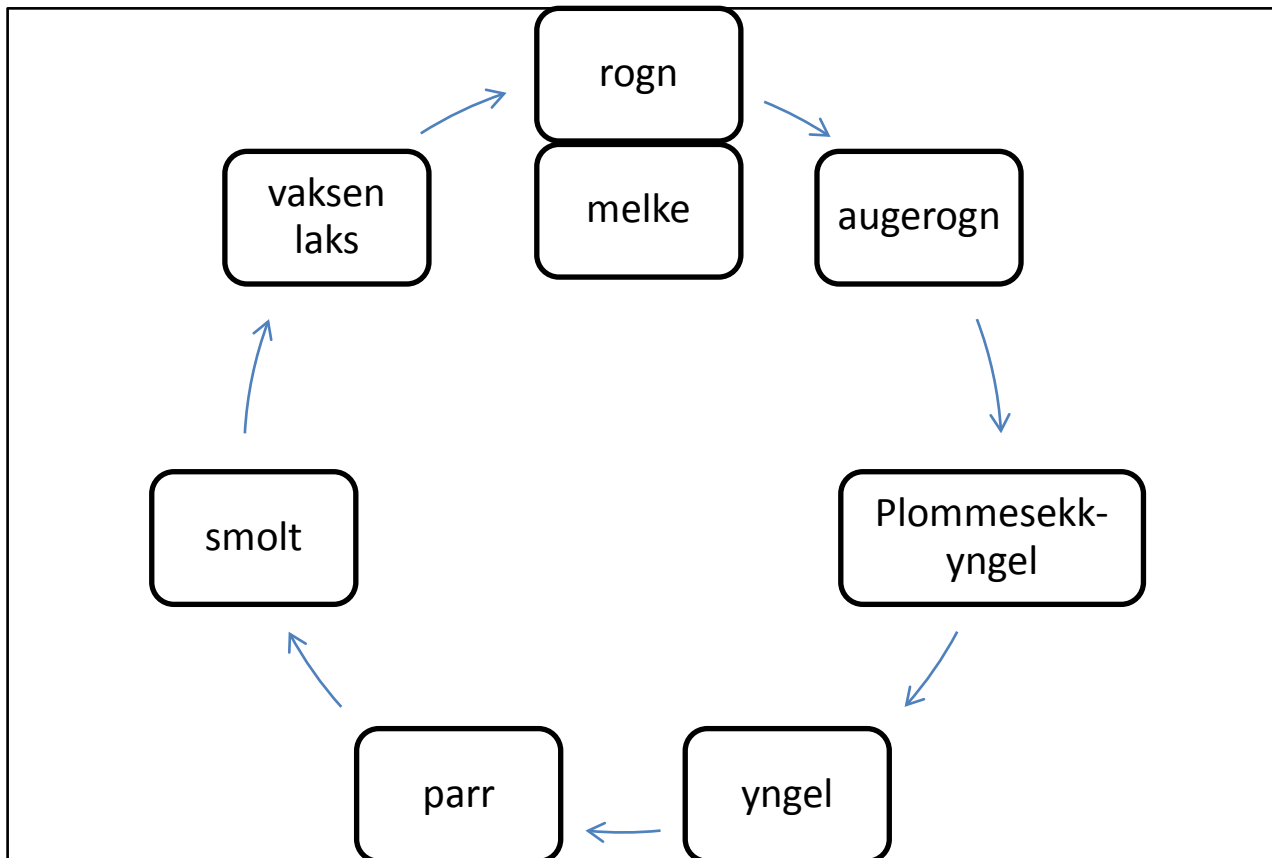
- Ulike former for tverrfaglegheit:
 - Multidisiplinaritet > forskning
 - Interdisiplinaritet > forskning og næringsliv
 - Transdisiplinaritet > forskning, næringsliv og samfunn

- Analyse av 114 omgrep (tekstar + intervju)

1) Akvakultur i forskning: nokre omgrep

Marin biologi: særskild omgrepsleverandør til akvakultur

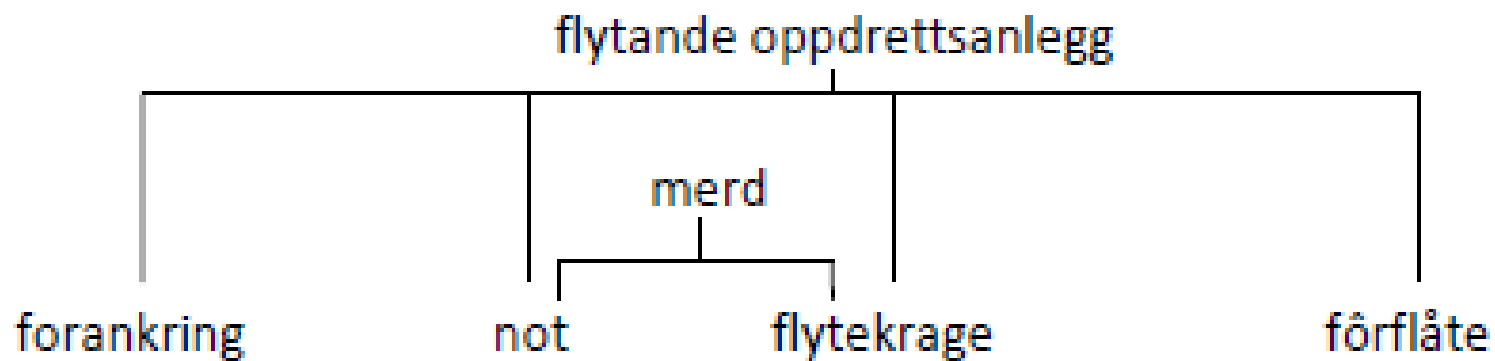
Livsløpet i akvakultur: frå sirkulært til lineært

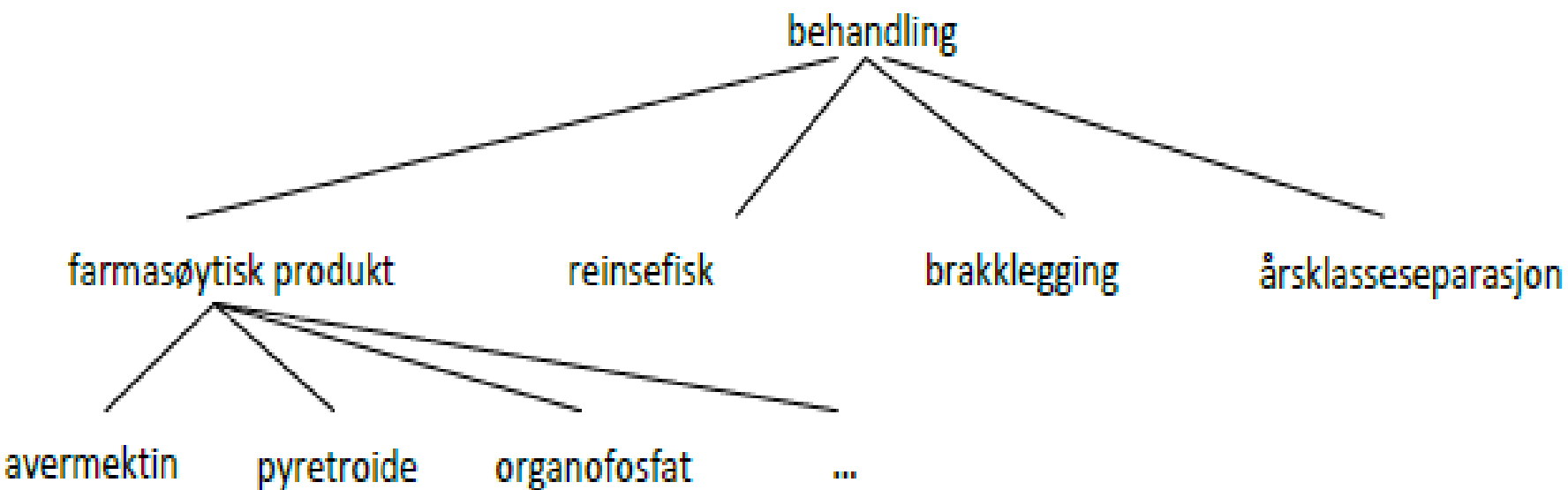
2) Forsking og næringsliv: problemløsning

- Noregs forskingsråds program for forskning i akvakultur:
- "...utvikle ny kunnskap på høyt internasjonalt nivå for å bidra til en lønnsom og verdiskapende havbruksnæring basert på bærekraftig og markedsrettet produksjon i alle ledd." (NFR 2010, www.forskningsradet.no)
- Kvalitet
- Slakting, transport og distribusjon
- Produksjon og drift
- Fôring, fôr og ernæring
- Avl og genetikk
- Teknologi og utstyr
- Miljø

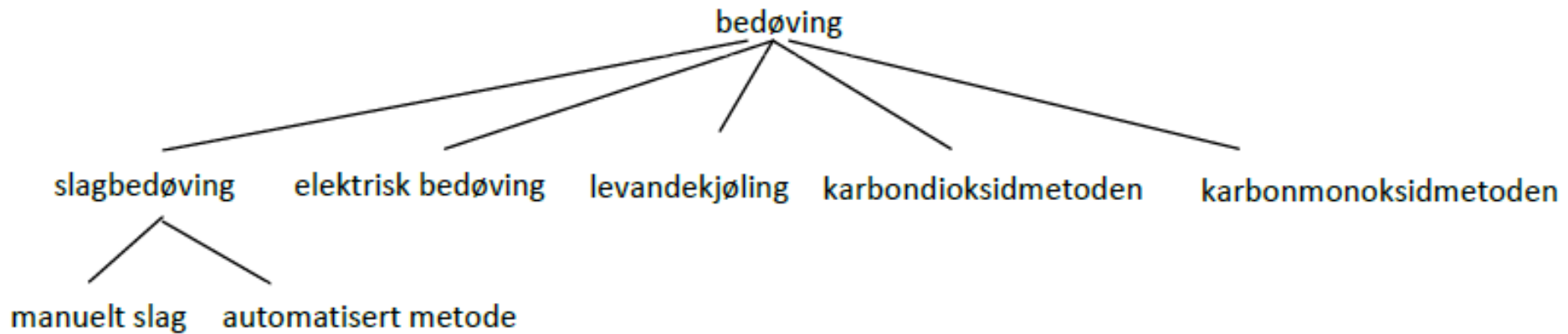
Døme: flytande oppdrettsanlegg

Døme: behandling

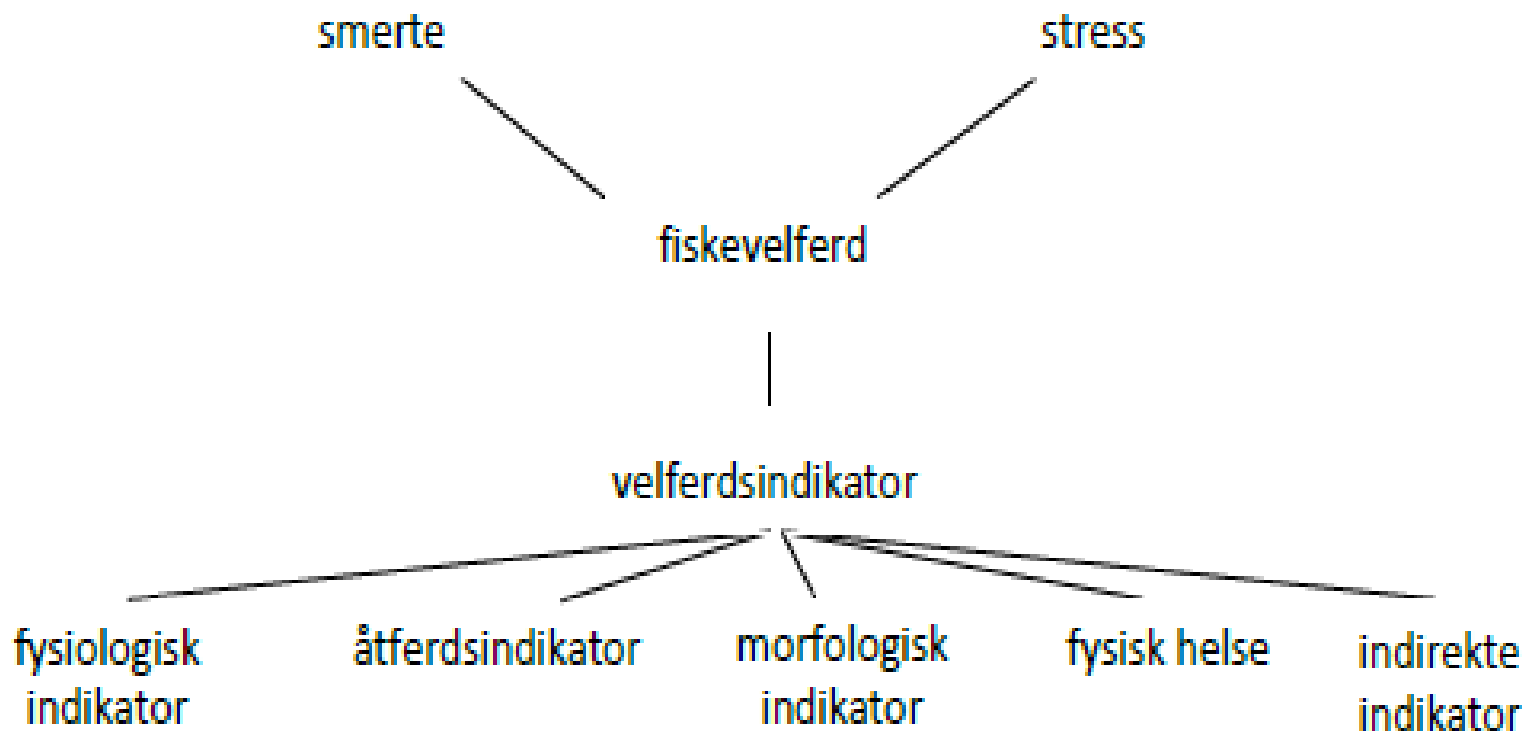
Døme: avliving

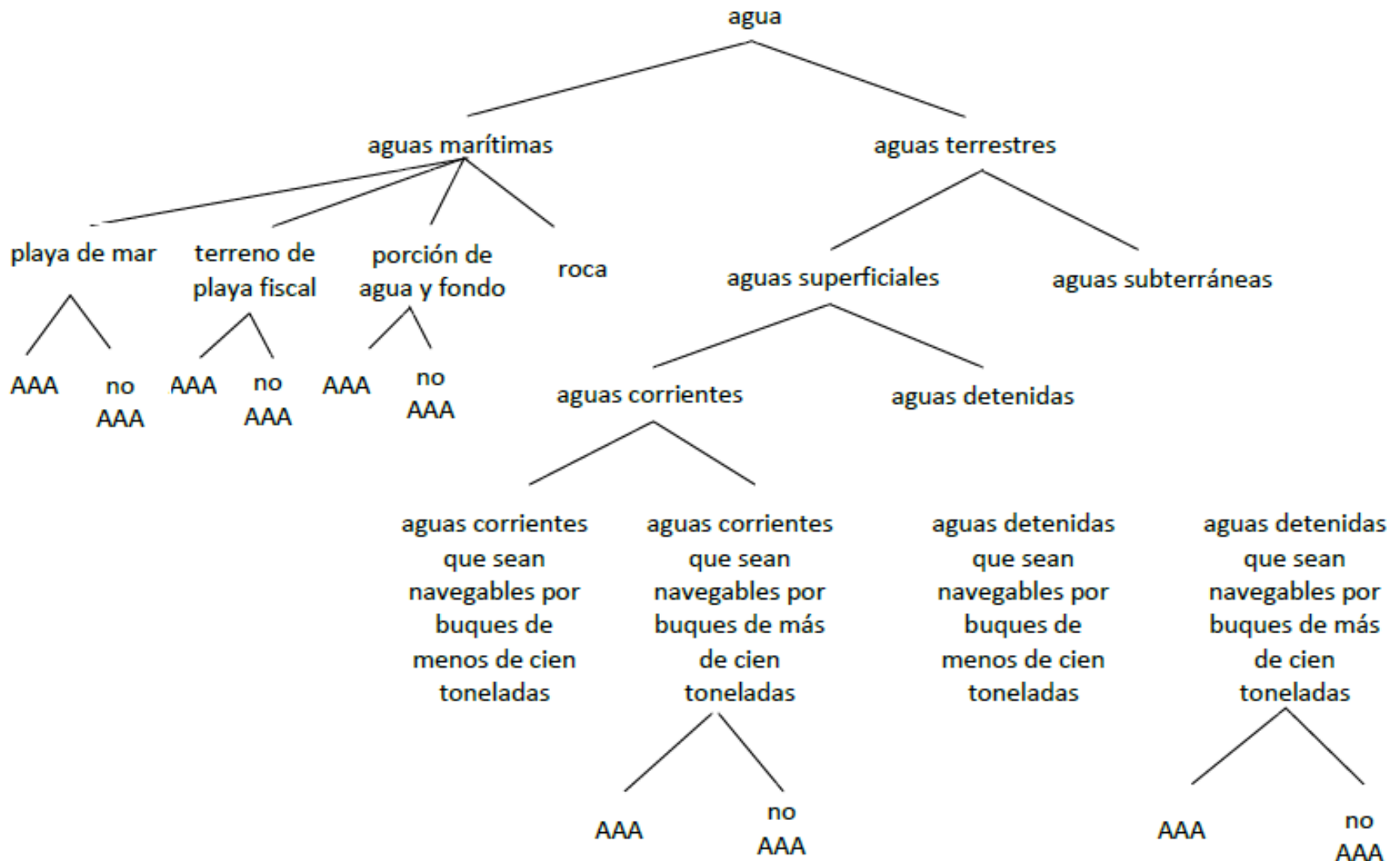
3) Akvakultur og samfunn

- Frå applikasjon til implikasjon
- Kunnskapen skal tole eit kritisk blikk frå samfunnet
- Fellesgoder
- Etisk forbruk
- Forureining

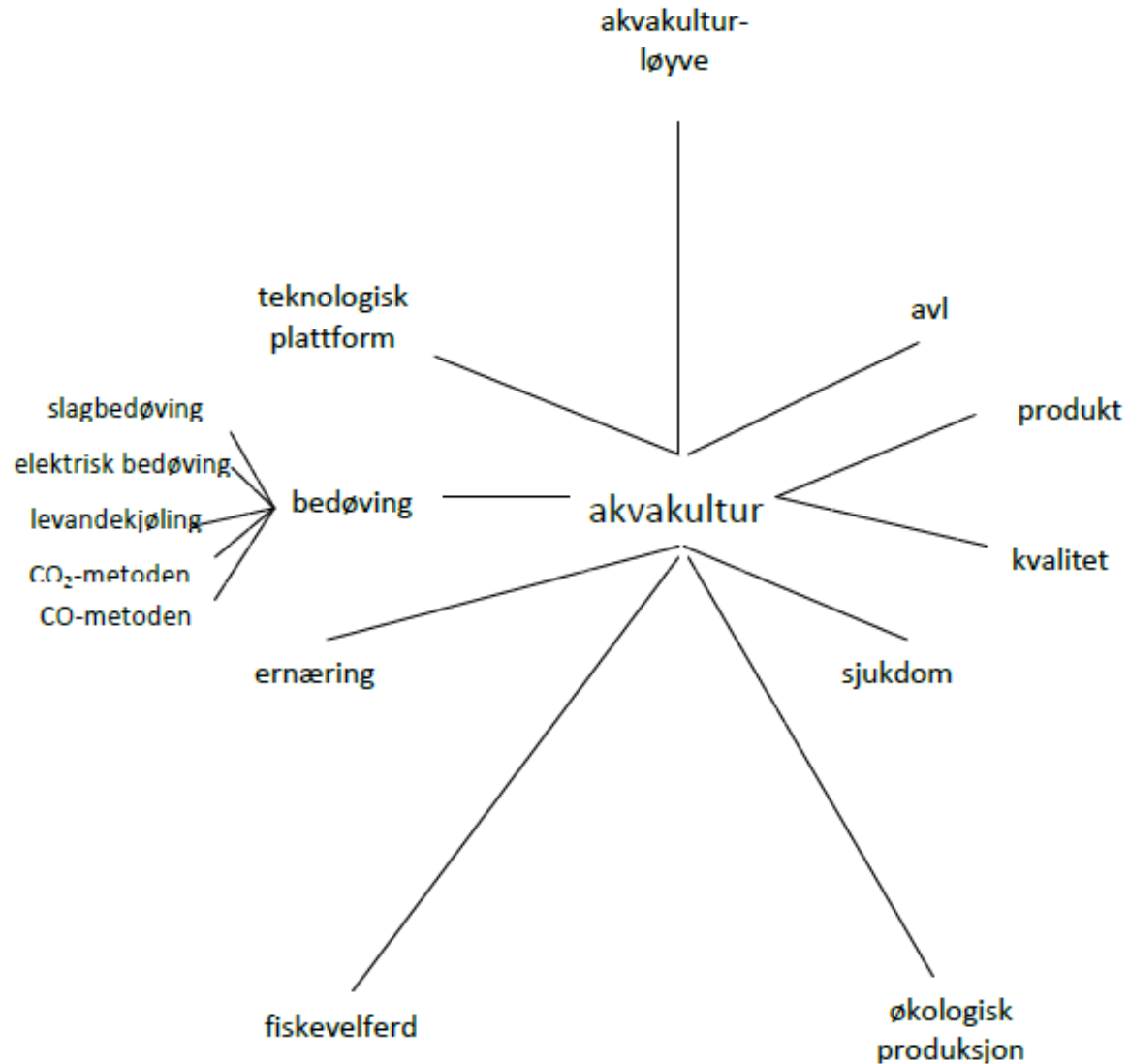
Døme: fiskevelferd

Døme: akvakulturløyve

Omgrepssystem frå eit makroperspektiv

Oppsummering

- Vi kan sjå spor av multidisiplinaritet, interdisiplinaritet og transdisiplinaritet
- Akvakultur har eit breidt nedslagsfelt med mange interessantar, også frå samfunnet. Terminologien er heterogen.
- Akvakultur er ikkje eit hierarkisk fagfelt

Litteratur

- Gibbons, M et al. *The new production of knowledge*. London: Sage
- Klein, Julie Thompson. 2004. "Prospects of transdisciplinarity". *Futures* 36, 515-526.
- Kristiansen, Marita. 2004. *The Multi-Disiplinary Nature of Social Sciences. Investigating Disciplinary Autonomy in Organisational Behaviour by means of Terminology*. Dr.art-avhandling. Bergen: Universitetet i Bergen.
- Mariussen, Åge et al. 2002. *Evaluering av havbruksforskningen*. Bodø: Nordlandsforskning.
- Nuopponen, Anita. 1998. "A model for systematic terminological analysis". L. Lindquist, H. Picht og J. Qvistgaard (red.). *LSP – Identity and Interface Research, Knowledge and Society*. Copenhagen Business School, 363-372
- Thomassen, Magny. 2006. *Havbruksforskning: Fra merd til mat*. Oslo: Norges forskingsråd.
- Våge, Ole Kristian. 2011. *El conocimiento supradisciplinario en la terminología: el caso de la acuicultura*. Avhandling for ph.d.graden. Bergen: Universitetet i Bergen